

De kunst zit 'm in het meedoen

Op moment van schrijven is het Vrijwillig Sierduiven Stamboek Nederland (VSSNL) ruim een half jaar in de lucht. Inmiddels staan er dik 2.500 dieren in, verdeeld over 24 rassen. Helemaal niet slecht voor dit jonge initiatief.

Alle sierduivenrassen zijn welkom, ook vliegduiven.

Tekst: Quido Valent

Afbeeldingen: Quido Valent, ZooEasy

Eerste reacties

De eerste reacties op het initiatief waren nogal verdeeld, maar inmiddels slaat de schaal naar de positieve kant door. Bij de gebruikers is enthousiasme te ontdekken. De eenvoud van je dieren ingevoerd te krijgen draagt daar ongetwijfeld aan bij. Met dank aan de NBS, die het initiatief toejuicht, is er nu ook een mooie website op <https://stamboek.sierduif.nl> en ook via 'Fokkersinformatie' op de NBS site (<https://sierduif.nl>) is alle informatie over het VSSNL te vinden, zoals hoe het werkt, hoe je mee kunt doen, wat de voordelen zijn en hoe wij omgaan met je privacy.

In het kort

Sierduivenfokkers kunnen het stamboek gebruiken om op een eenvoudige wijze de afstamming van de dieren te registreren, in professionele stamboeksoftware. Ook niet-NBS dieren zijn welkom, mits met een uniek ringnummer. Het aanleveren van je diergegevens (ringnummer, geslacht, ras en kleurslag; ringnummers ouders als

die bekend zijn) gaat in Excel of Word, dus **je hoeft niets zelf met de software te doen**, je aangeleverde gegevens worden erin gezet. Vervolgens krijg je, als je dat wilt, toegang tot het stamboek, waarbij je in alle stamboekgegevens kunt neuzen, maar ook bepaalde analyses zou kunnen doen, zoals proefparingen of verwantschapsanalyses. De stamboom van individuele dieren is eenvoudig op te vragen en ook uit te printen of als PDF op te slaan.

De kracht van een Nationaal stamboek

Voor fokkers die zelf al een stamboek bijhouden, kun je het zien als een back-up of een toegang tot bepaalde analyse mogelijkheden, bijvoorbeeld als je -net zoals ik- zelf de zaken 'handmatig' registreert in Excel of in een schriftje. Wat echter in geen enkele individuele registratie mogelijk is, is het meenemen van verwantschap aan dieren bij andere fokkers.

Soms krijg of koop je nieuw bloed aan van fokkers die jaren terug ook met dieren van jou hebben gefokt. Doorgaans heb je dan geen

Het VRIJWILLIG SIERDUIVEN STAMBOEK NL – kortweg: VSSNL – biedt alle sierduivenfokkers in Nederland de mogelijkheid om een simpele digitale fokadministratie bij te houden, zonder de noodzaak om zelf de ins & outs van een digitaal stamboek systeem te moeten beheersen. [Lees meer...](#)

Hoe en Waarom

Voordelen

Gegevens aanleveren

De website van het stamboek is te vinden op <https://stamboek.sierduif.nl>

Vrijwillig Sierduiven Stamboek NL

Ringnr	Kleur	Vader Ringnr	Moeder Ringnr
1997-S13-1337	Geelzilver bont geba...		
1998-S13-1656	Blauw bont kras		1997-S13-1337
1998-S13-1657	Zwart bont		
1999-S13-1529	Zwart bont	1998-S13-1656	
2000-S13-1900	Zwart bont	1999-S13-1529	1998-S13-1657
2000-S13-990	Geel bont (dominant)		
2001-S13-100	Blauw bont zwartge...		
2001-S13-101	Geel bont (dominant)		
2003-S13-106	Rood bont (dominant)		
2003-S13-1642	Zwart bont	1999-S13-1529	2000-S13-1900
2004-S13-1476	Zwart bont	2003-S13-1642	2000-S13-990

idee van de verdere achtergrond en ga je er vrij 'blanco' mee aan de slag. Heeft die andere fokker echter ook zijn gegevens in het stamboek gezet, dan kan je eenvoudig terugvinden op welke manier de nieuwe dieren verwant zijn aan jouw huidige dieren, of wat voor kleurlagen er in het verleden doorheen gekruist zijn. Dat kan een waardevol inzicht geven in hoe je de nieuwe dieren het best kunt benutten om er het maximale uit te halen.

En wat als er een fokker stopt en een andere fokker neemt de dieren over? Zijn de data van de stam van de stoppende fokker in het stamboek opgenomen, dan kan de nieuwe eigenaar heel makkelijk een goed inzicht krijgen in hoe die stam is opgebouwd, en dus ook in hoe daarmee goed verder te gaan. Dat is fijn voor zowel de oude, als de nieuwe eigenaar.

De kracht van het stamboek is dus niet enkel het verschaffen van inzicht in je eigen dieren, maar juist ook in het **verschaffen van inzicht in dieren die je niet zelf hebt gefokt**. Dat is van grote waarde voor de toekomst van de fokkerij. Meedoen (je diergegevens aanleveren) is simpel en doe je dus zeker óók voor je collega fokkers, van nu en in de toekomst. Daarbij hoeft je niet bang te zijn dat al je fokkersgeheimen op straat komen te liggen, want er worden enkel (beperkte) duivengegevens geregistreerd, geen gegevens van de fokkers.

Wel of niet meedoen?

Het initiatief is *volledig vrijwillig*, dus niemand is verplicht mee te doen. Soms komt er commentaar over het feit 'registratie' waarbij men bang is dat anderen (Big Brother) wellicht (al heb ik zelfs WWII analogieën gehoord), er iets mee zouden kunnen dat de fokkers benadeelt. Dit is echter niet waar, aangezien wij geen persoonsgegevens registreren. Daarnaast is bij verenigingen en ringenuitgiftebureaus veel meer informatie beschikbaar.

Met enige regelmaat hoor ik het argument dat duiven niet monogaam zijn en dat je nooit zeker bent van het ouderschap, tenzij je individuele broedkooien gebruikt. Het gaat dan vooral om de identiteit van de vader, want doorgaans ben je wel zeker van de moeder. Waar je twijfelt kan je in het systeem ook alleen de moeder invullen, dan weet je toch meer dan

niets. De monogamie zal ook per ras wel wat verschillen. Zelf heb ik verschillende rassen door elkaar, maar nog geen onbedoeld gemengd jong gefokt. Ook heb ik regelmatig koppels, waarbij de kleur van de

Met enige regelmaat hoor ik het argument dat duiven niet monogaam zijn en dat je nooit zeker bent van het ouderschap.

jongen verraadt of de beoogde vader ook de biologische vader is. Nog nooit heb ik bij dit soort koppels de duivin op ontrouw kunnen betrappen. Waarschijnlijk heb ik brave rassen.

Dan zijn er nog de tegenstrijdige redentaties

Zo zeggen sommigen niet mee te gaan doen, omdat er zoveel fokkers van het ras zijn, dat het geen nut heeft. Anderen geven aan dat het geen zin heeft, omdat er juist zo weinig fokkers van hun ras (in Nederland, of überhaupt) zijn. Dit illustreert goed hoe eenvoudig het is om voor jezelf een reden te verzinnen om niet mee te doen. Het heeft in beide gevallen namelijk wel degelijk zin! Is er nu een gezond aantal fokkers van een

2020-SB-6618	Ouders	Grootouders	Overgrootouders
2020-SB-6618, Doffer, Blauw zwartgeband, 01-01-2020, 12.50%	2018-SB-12369, Doffer, Blauw zwartgeband, 01-01-2018, 0.00%	2016-SB-6922, Doffer, Blauw zwartgeband, 01-01-2016, 0.00%	+
		2016-S7-LT-163, Duivin, Blauw zwartgeband, 01-01-2016, 0.00%	+
	2019-S9-5400, Duivin, Kakizilver geband, 01-01-2019, 0.00%	2012-S9-ONGERINGDWE, Doffer, Kakizilver geband, 01-01-2012, 0.00%	+
		2016-S7-LT-163, Duivin, Blauw zwartgeband, 01-01-2016, 0.00%	+

Exporteren verwantschapsmatrix										
Males	Females									
		2010-S7-15256 Blauw zwartgeband	2018-S7-8E-18320 Blauw zwartgeband	2016-S7-7429 Blauw zwartgeband	2020-S7-2513 Blauw zwartgeband	2019-S7-CE-57 Blauw zwartgeband	2018-S7-749 Dominant rood	2020-S7-2499 Zwart	2016-S7-10501 Zwart	2020-S7-2503 Zwart
2016-S7-7454 Blauw zwartgeband		0.00%	0.00%	0.00%	50.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
2018-S7-748 Dominant rood		0.00%	0.00%	0.00%	50.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
2020-S7-2530 Strawberry		0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	50.00%	0.00%	12.50%
2020-S7-2531 Strawberry		0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	50.00%	0.00%	12.50%
2018-S7-2159 Zwart		0.00%	0.00%	0.00%	50.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
2019-S7-9014 Zwart		0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	50.00%	0.00%	25.00%
2020-S7-2551 Zwart		0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%	12.50%	0.00%	50.00%

ras, dan is dit het uitgelezen moment om de stamboom op te bouwen, daar zijn namelijk gegevens over een redelijk aantal jaren voor nodig. Veel rassen met weinig fokkers nu, hebben in het verleden ook hun hoogtij gekend. Bij de nu kleine rassen is het nuttig om overzicht van de situatie te krijgen. Hierbij is het extra waardevol als fokkers ook historische data kunnen aanleveren (sommigen houden het zelf al 10-20 jaar bij), zodat er direct iets van een bruikbare stamboom ligt. Voor velen is het dus de uitdaging om een *reden te bedenken om wel mee te doen*. Meedoen kost weinig tijd en inspanning; de fokparen schrijven de meesten van ons toch wel op aan het begin van het seizoen. Jaarlijks die informatie opsturen naar het stamboek is voldoende,

en dan volstaat ook nog eens het enkel aanleveren van de nieuwe dieren in het bestand. Schade zal je er niet van hebben. Dus wat let je?

Inkijkje in het stamboek

De stamboekgegevens worden in professionele stamboossoftware opgenomen. Op dit moment maken wij gebruik van het online platform van ZooEasy. Hier blijven de data apart van stamboekgegevens van andere gebruikers. Met toestemming van ZooEasy heb ik enkele snapshots opgenomen van het systeem, om een indruk te krijgen. Fokkers die data hebben ingezonden krijgen toegang tot het systeem met een door ons aangeleverde inlogsleutel. Zij kunnen door het hele stamboek gaan, stambomen uitdraaien, verwantschappen onderzoeken, koppels samenstellen, etc., alleen geen data aanpassen of toevoegen.

Betrokkenheid Stichting Zeldzame Huisdieren

De Stichting Zeldzame Huisdieren (SZH) www.szh.nl is vanaf het begin bij het initiatief betrokken geweest. Deze betrokkenheid is recentelijk onderstreept door het toekennen van de SZH aanmoedigingscheque, bekend gemaakt tijdens de Algemene Ledenvergadering van de NBS. Dit is een aanmoedigingsprijs voor een initiatief dat bijdraagt aan het behoud van zeldzame rassen. De SZH ziet het opzetten van een centraal gecoördineerd stamboek voor alle sierduivenrassen in Nederland als een uitgelezen kans om fokkers van zeldzame sierduivenrassen inzicht te geven in het erfgoed. Fokkers -en met name speciaalclubs- kunnen hier hun voordeel mee doen, door een fokbeleid gericht op het langdurig behouden van de rassen op te stellen. De SZH is desgewenst beschikbaar voor advies, op basis van de stamboekgegevens. Het VSSNL is erg blij met de geuite erkenning en deze bijdrage, waarmee het weer wat eenvoudiger wordt om het stamboek als een gratis dienst aan te blijven bieden. Evenzo belangrijk is de erkenning die wij van het NBS bestuur hebben gekregen en de steun in de vorm van de website. Voor meer informatie over het initiatief verwijs ik naar <https://stamboek.sierduif.nl>. <<

Het verschil tussen grote rassen en hun krielvorm

Onlangs vroeg een fokker van dwerghoenders me het volgende: "Wat is nu bepalend in de verhouding tussen groot en kriel van hetzelfde ras, het gewicht of het formaat?" Deze vraag is nog niet zo eenvoudig te beantwoorden, hoewel dit toch een simpele vraag is.

Tekst en foto's: Wim Voskamp

Verhouding

Langer dan een eeuw geleden kwam men tot de conclusie dat de krielvorm ongeveer een vijfde van het gewicht dient te hebben van de grote naamgenoot. Deze verhouding kwam indertijd van de beroemde Engelsman W.F. Entwisle. Heden ten dage kunnen we gerust stellen dat deze verhouding nooit gerealiseerd is. Zelfs verdwergde rassen die een gewicht bezitten dat een vierde is van de grote naamgenoot zijn uiterst zeldzaam. Als we als uitgangspunt onze Nederlandse standaardgewichten nemen dan komen alleen de Cochins en de Wyandotte krielen hiervoor in aanmerking. Barnevelder- en Welsumer krielen wegen nog meer dan een derde van hun grote uitvoering. Lichtere rassen als bv. de Friese krielen wegen ongeveer de helft van hun grote naamgenoot. Zeker is dus dat we geen gewichtsverhoudingen aan kunnen geven die voor alle rassen kan gelden.